

Restaurering i Elements

Om scannerval

Scannertyper

Det finns i princip två olika scannertyper idag – flatbäddscanner (kallas även planscanner) och filmscanner. Flatbäddscannrar finns i två varianter, de som bara scannar papperskopior och de som även kan scanna film. Den vanligaste och billigaste varianten är den som bara scannar kopior.

För att scanna film måste scannern vara utrustad med ytterligare en lampa för att filmen ska kunna genomlysas och den lampan sitter i locket, det brukar kallas dialock.

Nu räcker det ju inte med att bara utrusta scannern med en lampa för att den ska kunna scanna film. Att scanna film ställer stora krav på scannern både när det gäller upplösning, dynamiskt omfång, jämnhet i mekaniska delar och linsens skärpa.

Vilken scanner ska jag köpa?

Det är omöjligt att framhålla en viss produkt eller märke. Det finns flera faktorer som avgör vilken scanner som passar dig: typ av original du ska scanna, pris, kvalitet och hastighet.

Om du bara ska scanna film och kvaliteten är högsta prioritet, är filmscannern det självklara valet. En filmscanner har ofta högre upplösning, bättre dynamiskt omfång och bättre kvalitet på linsen, men är ofta dyrare än en flatbäddscanner. De flesta filmscannrar kan bara scanna småbildsfilmer.

En flatbäddscanner med dialock är mer flexibel eftersom den kan scanna både papperskopior och film i alla storlekar, men har ofta något sämre skärpa och dynamiskt omfång.

De flesta scannrar idag har USB2 eller Firewire. Den äldre standarden USB1 har en långsam dataöverföring som gör scannningen långsam eftersom det är stora datamängder som ska föras över till datorn. Undvik den.

Vilka krav ska jag ställa på scannern?

Om du bara ska scanna papperskopior kan du välja nästan vilken modell som helst (men välj gärna en som är lite bättre än den allra billigaste). De flesta kommer att ge dig ett bra resultat. Visst ser man skillnad på en bild inscannad med den billigaste och den dyraste, men skillnaden är inte jättestor. Upplösningen bör vara minst 1200 ppi, vilket de flesta scannrar har.

Scannerprogrammet är definitivt en kvalitetsfaktor. Ett bättre scannerprogram kan ta fram mer av scannerns kvalitet än vad ett enkelt program kan. Å andra sidan är de enkla programmen med mer automatik snabbare att använda. Om du väljer en scanner som är lite bättre än de enklaste följer ibland Silverfast med, annars kan du köpa Silverfast separat.

På <http://www.silverfast.com/product/en.html> hittar du en lista med vilka olika scannrar programmet fungerar med.

Om du ska scanna film, framför allt dia, är det viktigt att scannern har ett bra dynamiskt omfång (kallas också densitetsomfång). Ett dia har ett omfång på upp till 3,4 och för att scannern ska kunna läsa detaljer i skuggorna måste omfånget vara 3,4 eller mer. Om scannertillverkaren inte anger något dynamiskt omfång i databladet kan du räkna med att det inte är tillräckligt för att göra bra diascanningar.

Upplösningen bör nu vara 3000 ppi eller mer. Ju högre upplösning scannern har desto större förstoringar kan du göra av dina bilder. Om du scannar ett småbildsdiagram med 3000 ppi kan du göra en förstoring som är ungefär A3 (räknat med en upplösning på 240 ppi).

När det gäller scannerns kvalitet på linser och mekaniska delar är det svårt att hitta data från tillverkaren. Läs seriösa tester och titta på bildexempel.